

[Hvidberg.]

påkrævede, kan gennemføres ved visse ændringer i skolelovene, ved anordninger og bekendtgørelser, uden at den bestående skoleopbygning omstyrtes.

I den henseende er nærværende forslag på linje med den betænkning, som i 1952 blev afgivet af et fællesudvalg nedsat af Danmarks Lærerforening efter henvendelse til Københavns Kommunelærerforening, Københavns Kommunelærerindeforening, Danmarks Realskolelærerforening og Gymnasierne Lærerforening.

Vort forslag bygger på den kendsgerning, at det virkelige liv indeholder mere variation end lighed. Både vi og vore børn er indbyrdes forskellige, hvad evner og anlæg angår. Naturen har ikke udstyret os efter noget lighedsprincip. Det gælder imidlertid om at give det enkelte barn mulighed for at nå så vidt, som det formår, både i menneskelig udvikling og i nyttige kundskaber.

Netop derfor mener vi, at skolestrukturen bør hvile på den delte skoles princip, hvor børneantallet ikke er for lille dertil. Også for at børn fra ubemidlede hjem kan bevare mulighederne for at læse videre og tage eksamen, bør deling finde sted. Den udelte skole forringer disse muligheder, idet læseeegnede børn fra sådanne hjem i mange tilfælde vil gå ud af skolen uden nogen eksamen til videregående undervisning, når afgørelsen først træffes ved 14 års alderen.

Vort forslag hævder en deling efter det 5. skoleår. En skoleordning med deling senere end det 5. år, f. eks. efter det 6. skoleår, er uheldig, fordi eleverne da er kommet ind i pubertetsperioden. Deling i klasser giver også øgede muligheder for sammenhold og samarbejde netop om de grundlæggende fag, hvorimod en udelte skole for byskolens vedkommende ved sine teorier om differentieret undervisning i fag inden for samme klasse vil skabe forvirring og splittelse, daglig sætte skel mellem børnene og gøre arbejdet overordentlig vanskeligt for læreren.

Den udelte skoletype vil derimod stadig være den naturlige for landsbyskolen, hvor der i samme klasse naturligt og selvfølgelig sker en differentiering af undervisningen i årgange, men ikke i fag, således at samme årgang får samme undervisning.

At ville indføre differentieret undervis-

ning inden for klasserne i byskolen, som nogle foreslår, vil betyde et alvorligt undervisningsmæssigt tilbageskridt for den danske skole. Man bør derfor bibeholde deling af børnene i klasser, hvor antallet tillader det, således at alle børn i samme klasse får samme undervisning.

I henhold til ændringer i folkeskoleloven og alment skoleloven er der som bekendt givet muligheder for forsøg i skolens forskellige afdelinger. Sådanne forsøg er nu i gang flere steder i landet. Man bør med opmærksomhed følge det forsøgsarbejde, som udføres, og afvente resultaterne deraf.

Med begrundelse i de her fremlagte synspunkter stiller vi forslag om, at regeringen nu bringer den herskende uro omkring skolen til ophør ved at træffe en ordning af skolens forhold efter de i det hermed fremsatte forslag angivne retningslinjer.

Hvad nu selve forslaget angår, vil jeg gerne betone, at det jo ikke drejer sig om et fuldt udarbejdet forslag til lov, men derimod om en henstilling til ministeren om snarest at træffe foranstaltninger til en ordning af skolens forhold inden for og til dels uden for de nuværende lovrammer efter de linjer, der angives i forslaget.

Skønt folkeskolens mål vel egentlig ikke har været draget ind i de sidste års skolepolitiske diskussion, føler forslagsstillerne det rigtigt først at pege på det dobbelte formål, folkeskolens undervisning har: det karakteropdragende og det kundskabsmeddelende. Det første af disse formål er som bekendt uddybet i bekendtgørelse af 24. maj 1941, hvor det bl. a. udtales,

„at folkeskolen bør udvikle og styrke børnenes sans for de etiske og kristelige værdier, give dem ærbødighed for menneskelivet og for naturen, kærlighed til hjemmet og vort folk og land . . . øge deres respekt for oprigtighed i tale og adfærd og styrke deres pligtfølelse.“

Disse gode og stærke ord fra en bekendtgørelse udstedt af daværende undervisningsminister Jørgen Jørgensen (Lejre) i en for både folk og skole skæbnsvanger tid bør ikke træde tilbage i vor bevidsthed heller nu. Det er i den forbindelse, vi fremhæver, at timerne i kristendom ikke bør reduceres, og de må heller ikke i nogen del af skolen benyttes til noget som helst andet end netop undervisning i kristendom.